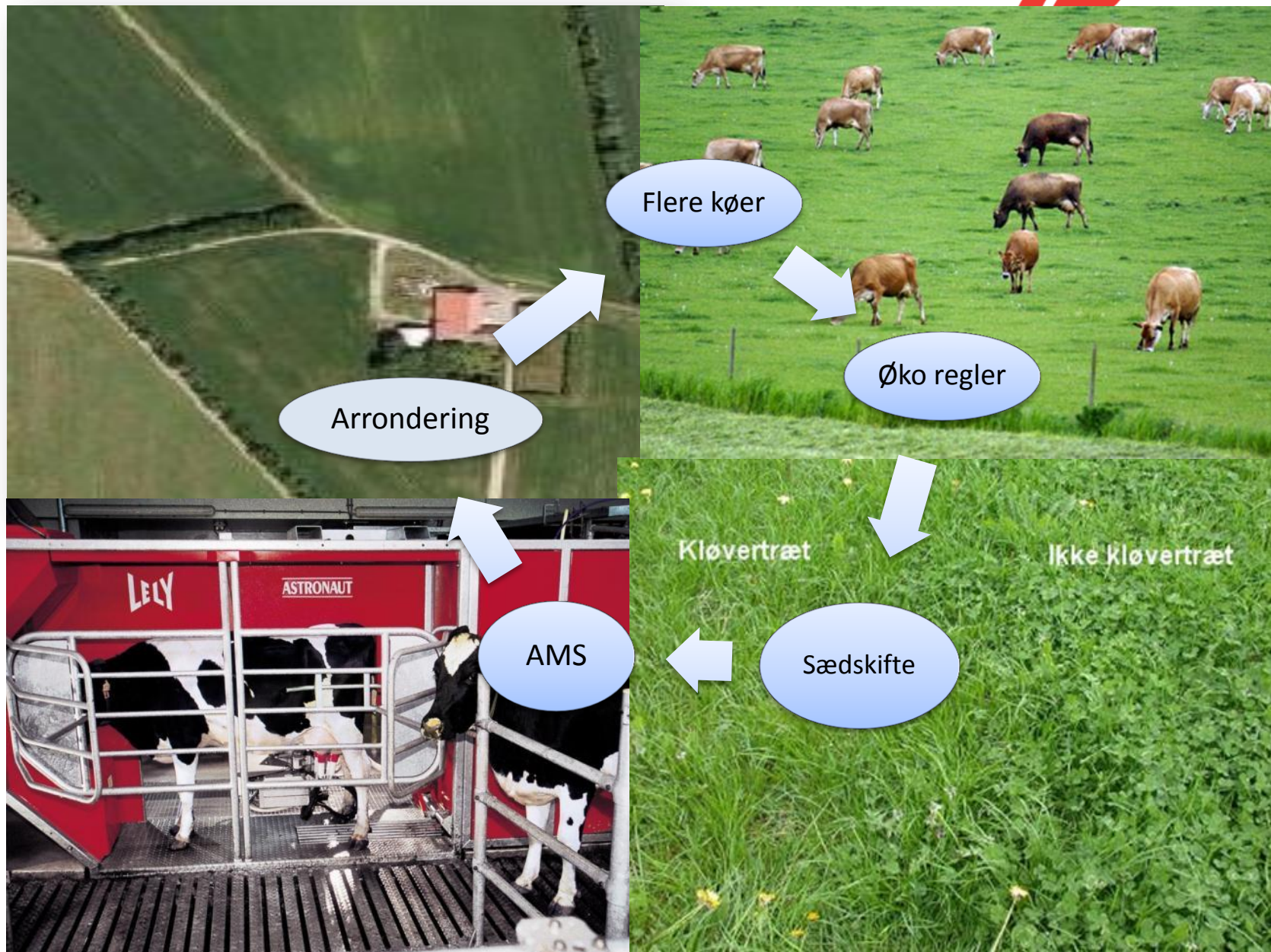

Alternative Afgræsningsafgrøder Tæt på Stalddøren - Hvad dur? Hvad dur ikke?

Foderproduktion på økologiske kvægbrug, Aulum, den 3/12 - 2012
ved Hans Lund – Jysk Økologi

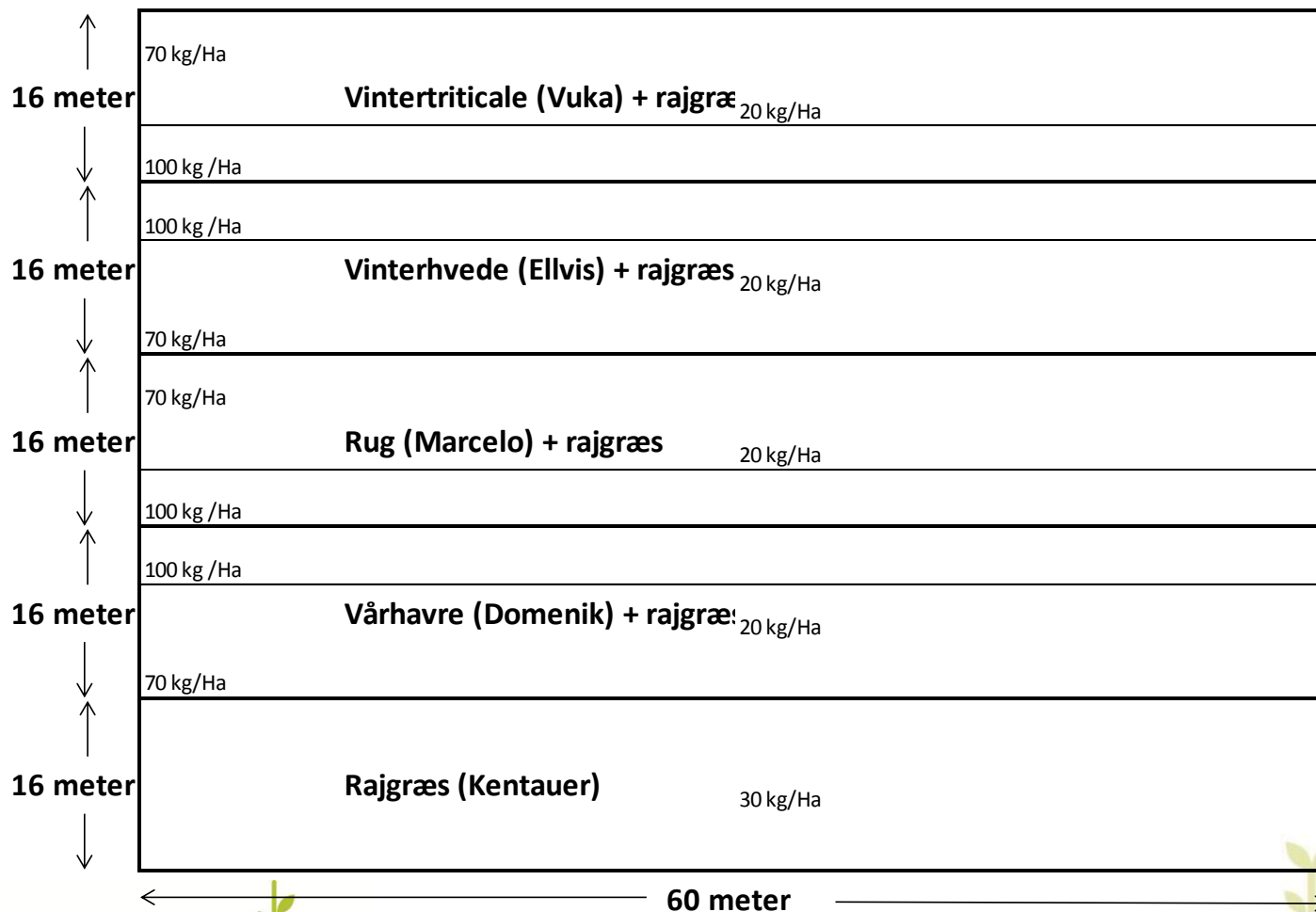
Vores mål med alternative afgræsningsafgrøder tæt på stalddøren

- Alternativt kvalitetsfoder til afgræsning i stedet for kløvergræs
- Høj andel af afgræsningen i sommerfodringen
- Højt udbytte
- Sundt sædskifte, minimere risiko for kløvertræthed
- Bedre kvælstofhusholdning
- Afhjælpe, at afgræsning ikke bliver uoverskueligt i et moderene økologisk landbrug
- Fastholde mælkeproducenter i økologien

Genial idé
Fonden for økologisk landbrug
Fik bevillingen
Fundet værter

Demoparceller udlagt 28/29 marts

Fra maj til 1/8 – hver anden uge
Efter 1/8 – hver 3. uge.

Udtages prøver til kvalitetsbestemmelse
Der Klippes parceller á 50 m² til
udbyttebestemmelse

Simuleret afgræsning, hvor parceller bliver
hegnet fra efter afgræsning, med henblik
på høst af græs til udbyttebestemmelse -
2 henholdsvis og 3 uger senere

Vintertriticale

Vinterhvede

Rug

Havre

Rajgræs

Billund

Varde

Dato	21-maj	29-maj	04-jun	11-jun	25-jun	21-maj	29-maj	04-jun	11-jun	26-jun
Rug										
Råaske	11,5	10,1	10,5	12,3	10,4	9,6	12,0	12,0	11,3	11,3
Prot	34,7	30,4	30,7	30,7	27,4	29,6	34,7	27,0	31,4	28,2
Fk or. stof	85,6	84,1	84,8	79,2	82,3	86,4	82,8	84,9	80,1	82
Kg ts/Fe	0,92	0,95	0,94	1,02	1,00	0,92	0,97	0,98	1,02	1,01
NEL 20	7,02	6,94	6,97	6,63	6,75	7,00	6,83	6,82	6,62	6,70
Sukker (% i ts)	13,6					21,40				
Triticale										
Råaske	11,3	10,3	11,5	11,4	9,0	10,1	11,8	12,3	11,8	11,1
Prot	34,8	32,4	32,1	34,3	25,3	31,3	33,4	28,2	30,9	30,2
Fk or. stof	86,6	85,2	85,6	77,9	79,0	86,4	83,9	85	79,6	82,4
Kg ts/Fe	0,91	0,93	0,94	1,03	1,04	0,91	0,96	0,98	1,04	0,99
NEL 20	7,09	7,04	7,00	6,54	6,57	7,07	6,88	6,85	6,54	6,77
Hvede										
Råaske			13	10,9	11,0		10,6	11,7	13,1	12,1
Prot			34,6	36,9	31,2		3,4	29,7	35,1	32,4
Fk or. stof			84,8	79,3	79,9		83,0	85,0	80,0	80,9
Kg ts/Fe			0,95	1,01	1,02		1,17	0,96	1,02	1,01
NEL 20			6,88	6,59	6,61		6,07	6,91	6,57	6,64
Havre										
Råaske	12	11	14,4	10,2	10,7	10,9	12,5	12,4	11,4	12,0
Prot	36,5	26,9	33,2	38,4	25,5	30,2	34,3	27,1	30,9	31,4
Fk org. stof	84,1	84,8	84,4	80,1	82,0	85	83	85	78,6	80,6
Kg ts/Fe	0,96	0,99	1,01	1,04	1,04	0,97	0,99	1,01	1,09	1,04
NEL 20	6,78	Ikke beregnet		6,39	6,46	Ikke bere	6,62	Ikke bere	6,22	6,43
Rajgræs										
Råaske			12	12,2	11,0			10,1	11,3	11,4
Prot			33,7	32,8	27,2			27,3	33,6	29,7
Fk or. stof			89,5	85,4	82,3			88,2	85,0	84,9
Kg ts/Fe			0,85	0,92	0,98			0,87	0,9	0,92
NEL 20			7,76	7,48	7,13			7,49	7,51	7,37
Sukker				3,7	8,3				4,0	9,9

Analyser af rug Billund

Varde

Dato	21-maj	29-maj	04-jun	11-jun	25-jun	21-maj	29-maj	04-jun	11-jun	26-jun	Kløvergræs 40 % kløver
Rug											
Råaske	11,5	10,1	10,5	12,3	10,4	9,6	12,0	12,0	11,3	11,3	9,3
Prot	34,7	30,4	30,7	30,7	27,4	29,6	34,7	27,0	31,4	28,2	15-30
Fk or. stof	85,6	84,1	84,8	79,2	82,3	86,4	82,8	84,9	80,1	82	83
Kg ts/Fe	0,92	0,95	0,94	1,02	1,00	0,92	0,97	0,98	1,02	1,01	0,96
NEL 20	7,02	6,94	6,97	6,63	6,75	7,00	6,83	6,82	6,62	6,70	6,9
Sukker (% i ts)	13,6					21,40					15,5

Mineralanalyser

Gram/kg tørstof											
Calcium	3,5	3,7		4,9	3,6	2,8		4,3		4,0	6,5
Fosfor	4,7	4,1		4,9	5,2	4,1		4,2		5,3	3,8
Magnesium	1,5	1,7		2,3	1,9	1,2		1,9		1,6	1,7
Kalium	42,0	38,2		32,2	36,2	35,1		39,6		39,9	27,0
Natrium	0,1	0,1		0,6	0,1	0,2		0,5		0,5	1,2
Svovl	3,0	2,6		3,5	2,7	2,6		2,5		3,0	1,4

Billund

Udbytte FE opsummeret

Dato	03-sep
Triticale	4293
Hvede	3390
Rug	5607
Havre	4529
Rajgræs	3642

Varde

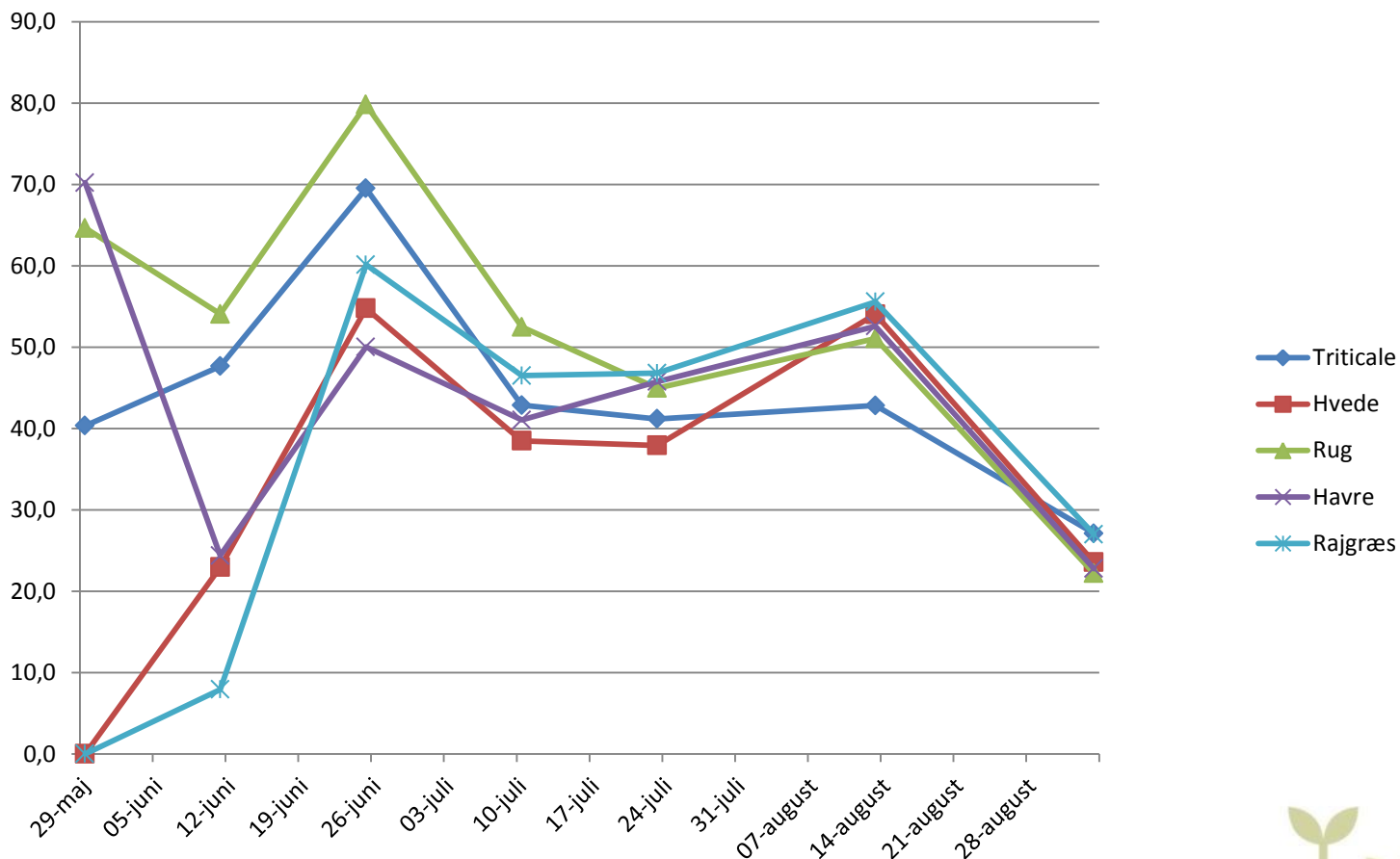
Udbytte FE opsummeret

Dato	03-sep
Triticale	5314
Hvede	4109
Rug	5692
Havre	5066
Rajgræs	4323

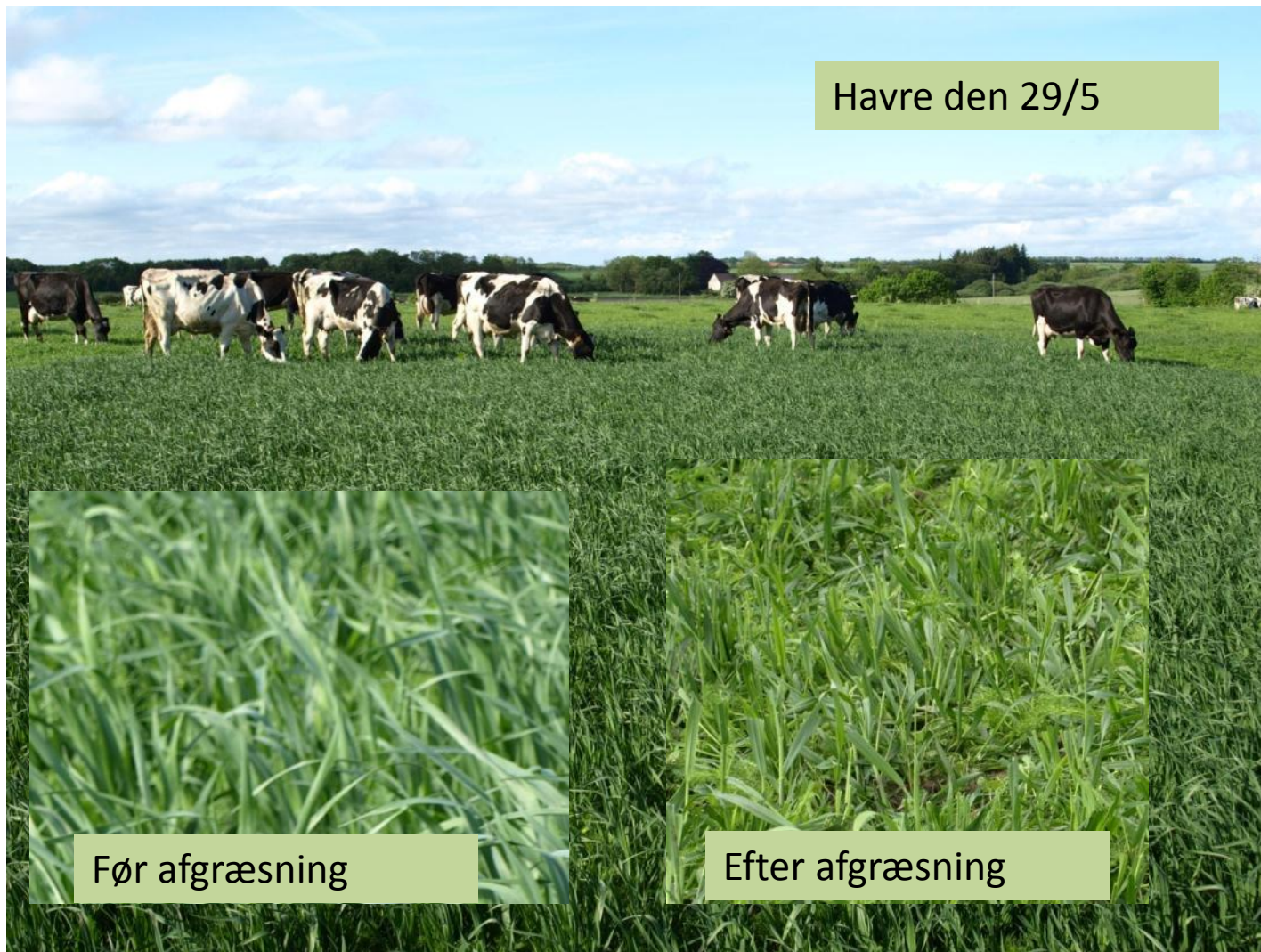
Udbytterne er korrigeret til hvor meget kørerne har afgræsset

Tilvækst: Fe/Ha/dag

Hvad siger koen

Havre den 29/5

Før afgræsning

Efter afgræsning

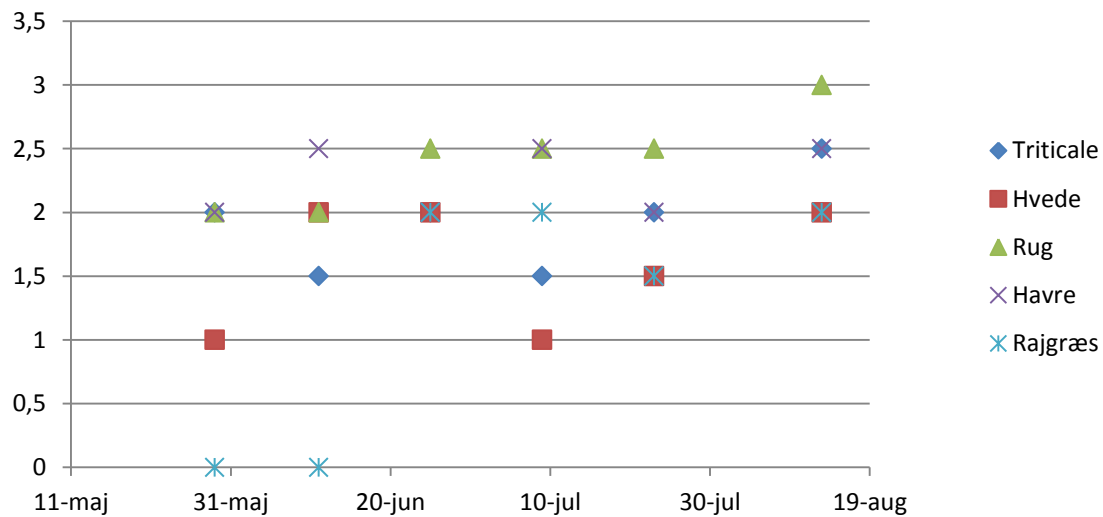
Hvad siger koen

Rug 29/5

Visuel bedømmelse af afbidning

Karakter for afbidning: 1 = lidt afbidt, 2 = middel afbidt, 3 = hårdt afbidt

Kommentarer fra økologiske mælkeproducenter 2012 med afgræsning af rug

Positive:

- Mere mælk i tanken når køer afgræsser rug
- Mindre foderoptagelse på stald når der afgræsses rug
- God ædelyst

Knap så positive:

- Mindre god etablering (flere)
- Mælken har en anderledes smag (Én enkelt)
- Atypisk mælkefeber (Ét sted)

Anbefalinger

- Afgræs første gang ved 12 – 15 cm
- Afgræs hurtigt og lad marken hvile
- Senere afgræsses kontinuerligt
- Afpuds om nødvendigt
- Meldug viser sig hvis rugen bliver for lang
- Ædelyst mindre ved svampeangreb

Anbefalinger

- Afgræsses ikke kontinuerligt midt sommer, sætter rugen aks, hvis den ikke holdes nede
- Gennemskredet afgrøde, medfører mindre ædelyst

Anbefalinger ved brug af vinterrug til afgræsninger

- Såtidspunkt
- Tjek spireevnen på rugen
- Sådybde
- Udsædsmængde
- Gylletildeling

Sortstype

Italiensk rajgræsudlæg i rugen

- Tetraploid sort
- Udsædsmængde
- Skal ital. rajgræs med?
  - kløverudlæg i august
  - overvintring - alm. rajgræs

Tak til værterne

- Tove og Torben Ellegård
- Vagn Post

Tak til Fonden for Økologisk Landbrug for støtten til projektet.

Tak for opmærksomheden

Projektet er finansieret af Promilleafgiftsfonden samt

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Støttet af
Fødevarerministeriet og EU

